

Velja po pošli:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

za pošlj. na dom 20 h. in
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Koptarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petilivsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 15 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Koptarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Tržaška katastrofa.

Trst, 30. jan. 1906.

Nenadoma, ne da bi kdo kaj slutil, se je te dni naša osrednja vlada ejunačila. 29. t. m. je izdala brez vsakih ceremonij odlok, ki odvzame tržaškemu mestnemu magistratu vse posle, ki so mu doslej pristojali kot politični inštanca prve vrste in povrh še okr. šolsko nadzorstvo ter jih poverila posebič delegiranemu namestništvu svetniku g. Alojziju Fabiani. C. kr. namestništvo bo torej odslej po svojem svetniku, ki je pravzaprav okrajni glavar, izdajalo samo vse postavne in odloke, vodilo št. statistiko, matrikole civilno poročenih in sploh vse knjige, ki izkazujejo število, posle in zadeve meščanstva, bo prevzelo fidejkomise, dražbe, aledacije, nadziralo in uredilo volitve za državni zbor, odločevalo, kam je kdo pristojen, kaj naj se zgodi s priseljenci, bo vodilo vse policijske zadeve, v kolikor niso že sedaj poverjene državnemu policijskemu ravnateljstvu, vse zadeve kulture in vse zakonske, obrtne, trgovinske in zdravstvene zadeve; naposled vse, kar se tiče varstva polj, gradbe in uredbe vodovodov in vojaštva. Gre se še za vodstvo in nadzorstvo pri volitvah v mestno zastopstvo, katerih namestništvu odlok, ki se izrečno sklicuje na tozadevne odloke notranjega in naučnega ministarstva, sicer ne omenja izrečno, a jih najbrž tudi ne bo pustil v rokah magistrata.

Kdor pozna avstrijski zistem vednega zavlačevanja, se bo vladnemu odloku čudil — in zares, zadel je vse prizadete kakor strela iz neba — kdor pozna tržaške razmere, ga mere tudi z največjim zadoščenjem pozdraviti. — Naša vlada se je doslej Trsta vedno le bala: ta strah je bil edino merilo in vodilo njene primorske politike. Dunajskim vodilnim krogom, zlasti dvoru, tržaška gospoda nikoli ni bila ljuba, toda v strahu se bili pred njo in nikoli se niso marali za

meriti oholému in zvitemu „Consiglio dei dieci“, ki je gospodoval v Trstu in v imenu svobodeljuba v korist iredenti kršil državne zakone in zatiral Slovence. Dosedanji cesarski namestniki so s tržaškim magistratom ljubkevali in od tega niso imeli najmanjše koristi, kajti judovska kamora jih je prezirala in se jim je delala naklonjena le takrat, ko se je šle za naredne in finančne koncesije. Zloglasni namestnik Rinaldini je imel očite zveze z iredento, Goessa se Lahi vodili za nos, koder in kolikor so hoteli, bivši policijski ravnatelj Busich pa se je pri znani aferi bomb proslavil s tem, da je tržaške gospodo, ki je bila pri tej umazani zadevi najbolj prizadeta, na čudne načine rešil iz zagate.

Motivi, ki so vladi narekevali, naj stre demoralizirajo premoč laškega magistrata, so bili pač v prvi vrsti če ne izključno, politični in gotovo je, da so vojaški krogi bili prvi, ki so vlado opozarjali na nevarnost, ki preti državnim interesom od iredentovske klike, ki se je razpasla po Trstu in je imela svoje največje zalege v prostori tržaškega magistrata, sredi laških mestnih uradnikov. To potrjuje dejstvo, da je vlada nedavno odvzela magistratu posle vojaške mobilizacije. Drugi motiv, ki je s prvim v tesni zvezi, je narodno-gospodarski, oziroma trgovinski. V tem stoji v zvezi namera vlade, premestiti ravnateljstvo tržaškega Lloyd a na Dunaj. Lloyd je v Trstu postal sinekura tržaške, laške buržoazijske mladine, ki skrbno pazi na to, da njihovih mest ne zasedejo drugoredci in Lloydovo društvo ohrani svoj italijanski značaj. Najprimitivnejši italijanski interesi tudi zahtevajo, da se denar tržaških meščanov ne razsiplje za čisto postranske namene, kakor je to doslej delal magistrat, da se ž njim ne podeljuje nagrade magistratnim uradnikom, podkupuje privandrana svojat iz laškega kraljestva, da voli za laške kandidate, plačujejo tudi moči iz Italije, dočim domačini stradajo, da se korumpirajo z njim državni funkcionarji in izigrava ena stranka

proti drugi. Kar se je godilo v Trstu zlasti zadnja leta, je nečuvno in le strahoviti počasnosti, prirojeni kratkovidnosti in neumljivim kompromisom med gospodujočo kliko v Trstu in osrednji vladi podrejenimi organi se ima tržaški magistrat zahvaliti, da je v mestu demoraliziral vse javno in ponekod posredno celo vse zasebno življenje tržaškega meščanstva. Tržaški mestni svetovalci so intimno korespondirali z italijanskimi ministri in to v političnih zadevah, bili so v tesni zvezi z iredentovskimi društvi v kraljestvu in njihovo „svobodoljubje“ je bilo bolj reakcionarno, kot vsako tiranstvo. Po mestu se je širila na tihem protežirana prostitucija; njene služabnice so s tržaško mularijo vred uprizarjale populčne demonstracije in s tem tvorile „politično ulice“, ki je itak bila poleg podkupovanja glavno bojno orožje tržaškega magistrata.

„Piccolo“, magistratovo glasilo, je seveda vsled vladinega odloka ves osupel. Refren njegovih sila deljih težb, ki vse zakrivajo onemoglo jezo, je ta, da vlada ni imela za svoj korak nobenega povoda in da so jo do tega „Staatsstreicha“ napotili — reakcionarni in narodni motivi. Vlada je hotela zatreti „svobodoljubno“ samoupravo tržaškega mesta — to je modrost modrosti liberalnega starekopitnega puhoglavja in zlobe! Toda laške lisice dobro vedo, zakaj jih je vlada prikrajšala: da „svobodoljubje“ ni v nobeni zvezi s tem, ako bo odslej volitve, higijeno in šolstvo vedil g. vitez Fabiani, to dobro vé župan Scipio de Sandrinelli in njegov Meffo, podpredsednik Felice Venezian. „Piccolo“ sam pravi, da je vladin odlok jasna pričrana e z a u p a n j a vodilnih osrednjih krogov do uprave slavnega mesta tržaškega. Mestni svetovalec Felice Venezian, je izjavil, da mu je c. kr. namestnik Hohenlohe pred nekaj meseci namignil, da je vlada odvzela mestu posle vojaške mobilizacije zaradi umazanosti, ki so prišle na dan pri obravnavi o bombah. Lahi sedaj govorijo o ne-

izmerni škodi, ki jih bo ta odlok povzročil tržaškemu meščanstvu, ker vlada, ki „ne pozna tržaških lokalnih razmer“, ne bo mogla poslov, odvzetih magistratu, opravljati tako točno, vestno in modro, kakor jih je laška rotovška gospoda.

Najbolj skeli tržaško gospodo, da odslej ne bo mogla več uplivati na izid volitev v državni zbor in da ne bo mogla več kot okrožna šolska nadzorovalna oblast korumpirati šole. V tržaških mestnih šolah so zagrizeni iredentovski framasonski učitelji iztrgali otrokom iz src vsak domovinski čut, jih raznarodovali in poživnjevali: laška šolska mladina je redno delala stafaže pri vsakem pouličnem hruljenju in magistratovi učitelji so bili udeleženi pri vsaki protidržavni in protiverski akciji. Sedaj so jim menda peroti pristrizene.

Ni je pa tragedije, ki ne bi bila obenem malce komična. Tudi „Piccolo“ ni pri vsej stvari zatajil svoje čfutske duše in je intervjuval o vladnem odloku dosedanega tržaškega vsemogotca, gospoda Veneziana. Vprašal ga je, kaj bo sedaj z nebrojnimi tržaškimi magistratnimi uradniki, ki sevé ne bodo imeli kaj delati. Odgovor krivonosov je bil klavern: vsaj tretjino jih bo treba odsloviti. To je menda najhujše zlo, ki je zadelo Trst: laški pritepenci iz kraljestva, ki so po uradih lenarili in ljudstvo le hujskali proti državi, bodo brez kruha in nobenega ne bo, ki bi pri demonstracijah žvižgal in krulil! To je res največje hudo!

Državni zbor.

Dunaj, 30. jan.

Slovenska zveza.

Včeraj in danes so zborovali malene vsi klubi poslanske zbornice. Načelniki so poročali o obravnavah z vlado glede razdelitve vol. okrajev in pogajanjih glede novih ministrov.

V seji „Slovenske zveze“ je načelnik dr. Susteršič obširno poročal o pogajanjih z vlado glede volivnih okrajev na slovenskem ozemlju. Vsa stvar je še zaupna

LISTEK.

Andrija Fijan v Ljubljani.

Nismo še pozabili užitka, ki smo ga imeli eb lanski sezoni, ko je nastopil dvakrat na našem odru kot gost g. Andrija Fijana. Hvaležni smo mu, da se je tudi letes odzval vabilu, ter nam s svojim nastopom v Ibsenovi petodejanski igri „Sovražnik ljudstva“ v vlogi kopalniškega zdravnika dr. Stockmanna priredil najkrasnejši gledališki večer. Stvarnik je dal mnogočislunemu, povsod kjer se čuje slovenska beseda, znanemu umetniku igralski talent, kakor ga mu ni kmalu vrstnika.

Pri njem govori vsak migljaj; vsaka poteza njegovega obraza ima svoj značaj, vsak korak in vsaka gesta govori prepričevalno in z neodoljivo močjo upliva na poslušalca.

Plemenit človek je dr. Stockmann. Več nego lastni hasek, čez vse mu je ljubezen do resnice. Ko razkrije, da je mestno kopalnišče, čigar ustanovitelj je pravzaprav sam, okuženo s slabo vodo, žrtvuje sam sebe, svojo eksistenco, izpostavlja se preganjanju ljudstva te „kompaktne večine“, celo trpi

raje, da mu je rodbina brez sredstev, kakor bi prodal svoje prepričanje. „Javno mnenje“ — časnikarstvo, urednik lista, „kompaktne večina“ — malomeščani, ki pečetkom klečeplazijo pred njim, mu obračaje hrbet ter mu celo pobijejo okna, ko jim je razkril resnico, da je otrovano ne le kopalnišče, ampak cela mestna uprava. Seveda: nad te nerazsedne maso plava duh terorizma, personificiran v osebi zdravnikovega brata, župana Stockmanna.

Pisatelj „Strahov“ je hotel rešiti s svojo dramo del socialnega problema. No, pogodil je situvacijo, ki se lahko prenese tudi kam drugam, ne le na kraj, kakor si ga je mislil pisatelj, ki je — če se ne motimo — v vlogi zdravnika dr. Stockmanna hotel skicirati sam sebe. Župan je terorist, ki zahteva od brata kot mestnega uradnika, naj proti svojemu prepričanju izda izjavo, da je kopalnišče zdravo. „Uradnik ne sme imeti lastnih nazorov!“ To so krilate besede županova, ko heče z represalijami deseči od brata krive izjave.

In ta „ljudski“ glas, te „javno mnenje!“ Komaj stopi župan v uredništvo, krivé svoje

elastične slavne hrbte pred njim urednik in tiskar! Pa ta „kompaktne večina!“ Ko skliče dr. Stockmanna shod, hoteč pojasniti vse nezdrave razmere in korupcijo, žvižga mu, psuje ga in mu razbije okna, — za njihovim hrbtom seveda prva avtoriteta — župan.

Toda tast doktorjev pokupi kopalniške obligacije; korumpirano ljudstvo in časnikarstvo podtika zdravniku nepošteno namene; — iskaje tudi zase primerne dobička — in baš vsled tega krive zopet pred njim hrbte, češ on je delal iz dobičkarije, delal zase, naj deli sedaj dobiček ž njimi. Sedaj mu zopet ponujajo pomoč, a čisti značaj zdravnikov z ogorčenjem zavrne urednika Haustadta in tiskarja Thomseno ter ju z dežnikom napodi iz stanovanja.

Ko bi bilo v istini toliko čistih nesebičnih značajev!

Prava slast je bilo gledati g. Fijana v tej vlogi. Ponesno je stal pred svojim bratom, ko mu je ukazal naj se vda in prekliče svoje pravo mnenje.

Kako samozavestno in ponosno je stal tu na govorniški tribuni, psovan od vsih, obdan od edinih somišljenikov: svoje rodbine in kapetana Holsterja.

In po shedu, s kolike duševno samozavestjo, kako ponosno in ravnodušno je

pariral udarec za udarcem: pobili so mu okna, odvzeli službo in zdravniško prakso, edpovedali mu stanovanje, odslovili hči Petro iz službe učiteljice, izključili siova iz šole. Bil je g. Fijan pravi junak!

G. Fijan bil je naravnost velik in čega tukaj tako laskavo pohvalimo, je to le resnično priznanje njegove umetnosti. Žel je burnega priznanja, ki je bilo gotovo opravičeno; vročili so mu velik venec s trobojnimi trakovi.

Tudi drugemu osebju ne moremo odrekati zasluženega priznanja.

Ga. Danilova, zlasti tudi g. Kreisova sta bili sodeležni dobrega uspeha predstave.

G. Dragutinovič je bil dober, a kot terorist prve vrste bi bil moral pokazati nekoliko več energije v nastopu, on pa si je mislil župana kot zahrbtnega intriganta, kar pa ta nikakor ni. Saj vemo iz prakse, da te vrste značaji delaje tudi kričečo reklamo.

Pohvale zaslužijo tudi gg. Lier, Nučič, Verovšek in Danilo.

Ljubka otroka sta bila gđ. Talerjeva in Kočevarjeva, g. Vedral pa precej dolgočasen žurnalist. Gledišče je bilo polno.

in glede Stajerske nekončana, zato nezrela za javnost.

Naravno, da vladni načrt ne more odgovarjati vsem zahtevam raznih strank. Danes sploh nihče ne more staviti glave, da vlada prodere s svojim volivnim načrtom. Baron Gautsch bode imel mnogo truda, da izvrši glavno tečko svojega programa. Ako se mu ne posreči, utegne razpustiti državni zbor, preden mu poteče doba.

Posl. Vuković je v današnji seji „Slovanske zveze“ predložil nujni predlog, s katerim pozivlja vlado, naj pojasni vzroke, zakaj je Srbiji napovedala carinsko vojsko in pretrgala obravnave glede trgevinške pogodbe s Srbijo. „Slovanska zveza“ pa je z večine glasov odklonila predlagani nujni predlog iz gospodarskih razlogov, ki jih pojasnim v posebnem članku.

V formalnem in političnem oziru se je morda prenešla avstrijska vlada, oziroma voditelj vnanje politike. — V pospodarskem oziru pa je le ustregla našim živinorejcem. Komaj je bila zaprta meja srbski živini in prašičem, že so poskočile cene domače živine, osobito rejnih prašičev. In zastopniki kmečkih okrajev bi gotovo storili slabo uslugo svojim volivcem, ko bi jim ne privoščili boljših dohodkov, ki se zbirajo večinoma iz reje goveje živine in ščetincev. Posl. Vuković je nato vložil interpelacijo, katere pa slovenski poslanci iz navedenega vzroka niso mogli in smeli podpisati.

V načelnikstvo „Slovanske zveze“ so bili zopet izvoljeni dr. Susteršič in dr. Ivčević kot načelnika, dr. Ploj kot podnačelnik.

Parlamentarno delo.

Letos poteče poslanski zbornici legislativna doba. Baron Gautsch je že v jeseni naznanil v zbornici, da je do avgusta ne razpusti, ako hoče vršiti svojo nalogo. Ta pa je jako obširna in težavna. V prvi vrsti zahteva vlada vojaške novince. Skupni državni troški za leto 1906 tudi niso še dovoljeni. Torej mora zbornica voliti delegacijo. To pa je izključeno, dokler ni poravnana kriza na Ogrskem. Dne 1. sušca potečeje trgovinske pogodbe z Rusijo, Italijo, Svico, Srbijo in Bolgarijo. Dotični zakoni morajo stopiti v veljavo koncem svečana. Kot druga točka je na dnevnem redu načrt o zavarovanju zasebnih uradnikov in uslužbencev. In državni proračun za leto 1906. leži sploh še pod mizo. Za sam proračun potrebuje zbornica dva, tri mesece. Obrtni odsek je izdelal novi obrtni red ki tudi vzame najmanj štiri tedne. Potem se na vrsti tiskovni zakon, kongrua, avstro-ogrsko pogodba, novi vinski zakon, brambeni zakon itd. itd.

In ko predloži vlada še volivno reformo, je povsem gotovo, da vsaj polovica navedenih načrtov preostane novi zbornici.

Vojaški novinci.

Danes je zbornica pričela razpravo o zakonu glede vojaških novincev za l. 1906. Kakor prejšnja leta zahteva vlada 103.100 vojaških novincev za stalno armado in mornarico, in sicer 59.024 v Avstriji, 44.070 na Ogrskem, dalje 14.500 novincev za deželne brambo. Števille novincev je po brambenem zakonu deločeno.

Vsa razprava ima torej edini namen, da posamezni poslanci navajajo in ponavljajo že stokrat znane želje in pritožbe glede vojaške službe. Najhujše breme je pač vojaška služba za one kmečke sinove, ki so edina podpora onemoglih staršev, v mnogih slučajih gospodarji in družinski očetje. V tem oziru je vojaška uprava neizprosna. Sklicuje se na mrtve črke detičnih paragrafov brambenega zakona. In zakon je zakon, klebasa pa klebasa. Zato je splošna in opravičena zahteva, da se izpremeni brambeni zakon vsaj v toliko, da se oproste triletne vojaške službe edini sinovi, odnosno gospodarji in družinski očetje ter primerno okrajšajo orožne vaje. Poslanec Žitnik in tovariši se danes vložili interpelacijo, naj vojna uprava prizanesljiveje in milostneje postopa proti onim izseljencem, ki iščejo zasluzka in kruha v tujini ter vsled tega zamude vojaške nabore, kontr. shode ali orožne vaje.

Danes se govorili le štirije govorniki: Prašek, grof Sternberg, dr. Onciul in Fresl. Prašek je izražal želje kmečkega prebivalstva. Grof Sternberg, ki še vedno ni pozabil, da so ga — kakor trdi — brez zakonitega razloga odklonili iz vojaške službe, je zopet ostro prijel vojaško upravo in vzgoje ter vladi odklonil vojaške novince. Glede vojaške vzgoje je povedal marsikatero resnico. Baron Gautsch pa je grofa Sternberga zaradi osebnih napadov odločno zavrnil.

Rumunski poslanec dr. Onciul je v jako zanimivem govoru utemeljeval potrebo skupne in enotne armade nasproti známim težnjam mažarske koalicije. Dr. Onciul je celo izražal željo, naj stopi rumunska kraljevina v isto zvezo

z Veliko Avstrijo, kakor je n. pr. Bavarska z Nemčijo. Prihodnja seja jutri.

Notranje-politični položaj.

Odber nemške četvorice se je včeraj posvetoval o volivni izpremembi. Izdelati hočeje načrt o porazdelitvi poslancev po posameznih deželah, za katerega nastopijo sležno vsi nemški poslanci. Pred vsem se hočeje baviti z zahtevami Nemcev na Češkem. „Zeit“ poroča, da so razširjene med poslanci razne pustolovske govornice o volivni izpremembi. Na desnici kakor tudi na levi se baje nezadovoljni z vladine volivne preosnove. Vladi je to že baie znano in namerava zato razpustiti zbornico že pred Veliko nočjo. Veleposestniki trde, da nasprotuje volivni preosnovi neki član vladarske rodbine, ki vpliva proti njej ob vsaki priliki. Danes zvečer bo imel seje proračunski odsek. Razpravljal bo o kongru. Danes nameravajo vprašati ministrskega predsednika dr. Wellenhof in tovariši, kaj hoče storiti vlada, da ostane arhiv dvorne komore, ki je velike zgodovinske važnosti, na Dunaju. Nemški poslanci namreč trde, da nameravajo skupno finančno ministrstvo premestiti v Budimpešto in bi tako bil premeščen tudi arhiv dvorne komore v ogrsko prestolno mesto.

Pogovor „Slovenčevega“ dopisnika s srbskim ministrom trgovine.

Belgrad. Minister trgovine, Drašković, se je izjavil „Slovenčevemu“ dopisniku, da z gaženjem dogovora Avstrija izvršuje nasilje močnejšega nad slabejim. Dogovor z Bolgarije ne bo takoj predložen skupščini, da ne vežemo sebi rok. Nisem izgubil nade, da Avstrija odneha, sicer pa okrenemo izvoz mesa na druge stran. Polno imamo tudi ponudeb za zgradbo tovarn. Škode ne bo velike, ker je Avstrija vzela izvoznikom samo dobičke, ni jim pa ničesa vzela. Pridobili bodo na drugi strani transiti.

Reška konferenca.

Reški župan dr. Viš je dobil brzovjav od Kešuta, kjer se poroča o prihodu mažarskih zastopnikov. Ti pridejo na Reko 17. februarja, da se posvetujejo s hrvaškimi delegati glede reške resolucije Hrvaškemu odboru besta dodana tudi dva Srba; eden iz Banovine, drugi iz Dalmacije. Reka bo ob tej priliki sijajno okrašena.

Ogrska kriza pred rešitvijo?

Koalicija je začela bejno tuljenje izpreminjati v bolj miroljubne glasove. Včeraj so se posvetovali v Budimpešti Apponyi, Szell, Andrassy, Kossuth, Zichy, Rakoszy, dr. Daranyi in grof Hadik o položaju. Nekaj disidentev je ugovarjalo, da bi prevzela koalicija vlado. Predsednik prehodnega ministrstva postane baje Szell, ostala mesta pa oni državniki, ki smo jih navedli že včeraj. Pravijo, da Banffy ni zadovoljen s prehodnim ministrstvom, najbrže zato, ker sam ni izbran za ministrskega kandidata. Pregovoriti nameravajo vsakega posebej, da ne bode izjalovili v zadnjem trenutku mirovnega postopanja. Včeraj je sklepal vodilni odber združene koalicije v triurni seji o dogovoru kralju na njegovo sporečilo koaliciji. Izvolili so pododbor, da sestavi kralju edogvor. Pravih koncesij kakor zagotavljajo nekateri listi, koalicija ni dobila. Cesar ni šel dalje glede armade, kakor kar je dovolil deveterici liberalne stranke. Le o razpravnem jeziku pri vojaških sodiščih dovoljuje cesar, da se razpravlja. Tudi na gospodarskem polju ne dobe Mažari zdaj nobenih koncesij, ker zahteva vladar, da morajo združene stranke odobriti trgovinske pogodbe do l. 1917. Seveda lahke izjavi koalicija, ko bo odobrila trg. pogodbe, da je načeloma za samostojno ogrsko carinsko ozemlje. Če bi sklepal po upitju glavnega glasila koalicije, ki upije, da koalicija ne sklene miru brez znatnih narodnih koncesij, bodo koncesije skoro gotovo znatne, ako pride res do kompromisa. Koliko je včerajšnja naša brzovjavka iz Budimpešte o teh koncesijah resnična, seve ne moremo preiskavati.

Znani Ugron utemeljuje svoj izstop iz izvrševalnega odbora združene koalicije v listu „A. Nap.“ jako drastično. Pravi, da nastopa vladar nasproti koaliciji samodržno. Če odobri ogrska zbornica vladarjeve zahteve, preneha biti Ogrska ustavna država. Ugron sedi, da bo izstopilo 50 do 60 poslancev iz neodvisne stranke, ako pritrdi koalicija vladarjevim zahtevam. Torej — novi boji z nenasiitimi Mažari.

V ogrskih političnih krogih je vzbudila posebno pozornost vest, da se je Kluen Hedervary včeraj dalje časa posvetoval z ministrom zunanjih del grofom Goluchovskim.

Neka vest iz Budimpešte se glasi: Kralj je pozval koalicijo naj sprejme vlado. Kraljeva izjava ni nikak ultimatum, ampak formalna ponudba. Kralj ne želi drugega, nego da se spoštujejo njegova prava,

kakor se tolmačijo v nagodbi iz leta 1867. Nova vlada more dobiti v sporazumu z vojno upravo celo vrste koncesij.

Če prevzame koalicija vlado, baje edstopi tudi Pejačevićeva hrvaška vlada in boba je za Hrvaško imenovan vladarjev namestnik (locum tenens)

Carinski spor s Srbijo.

V Belgradu se poskočile cene sladkorju za 10 frankov pri 100 kg. Najbrže poskočijo cene tudi ostalemu uvoznemu blagu.

Srbske ministrstvo je poslalo na našo vlado dopis, v katerem izjavlja, da ni upravičena prepoved uvoza živine v naše državo, ker niso dokazali na srbski živini nobene bolezni. Predvsem pa ugovarja srbska vlada, ker so prepovedali uvažati tudi zaklano živino in v led vloženo meso.

V včerajšnji seji srbske skupščine vlada še ni predložila carinske pogodbe, ker še vedno upa, da pride do sporazumljenja z našo državo.

Izprememba na danskem kraljevem prestolu.

Novemu danskemu kralju Frederiku III. je izročil danski ministrski predsednik prošnjo za odstop, ki je kralj ni sprejel. Ob priliki smrti kralja Kristijana IX. so odpovedali vse gledališke predstave.

Včeraj epoldne so slovesno naznanili izpremembo na danskem prestolu.

Na trgu pred Amalijinim gradom se je zbrala velikanska množica. Na balkonu je stopil točno ob 12. opoldne ministrski predsednik, ki je zaklical: „Kralj Kristijan IX. je mrtev, živel njegovo veličanstvo kralj Frederik III.“

Množica je klicala hura, na javnih poslopih so razobesili zastave, topovi so streljali na čast novemu kralju.

Nato je stopil novi kralj sam na balkon in nagevoril množico. Spominjal se je svejega rajnega očeta in obljubil, da hoče vladati v njegovem duhu. Izdal je tudi oklic na ljudstvo, v katerem izjavlja, da hoče vladati pravično v zmislu danske ustave.

Pogreba danskega kralja se udeleži tudi nemški cesar Viljem.

Sinanović pobegnil v Ameriko.

Iz Sarajeva se brzovjavlja: Mehmed Sinanović, ki je bil po svojem prestopu h katoličanstvu s pomočjo vlade izročen svojim mohamedanskim sorodnikom v Trebinju, da bi ga ti pregovorili k vrnitvi v islam, je ušel v Ameriko, da tako uide pritisku na svoje prepričanje ter ostane katoličan.

Dnevne novice.

Novoimenovani nadškof dr.

Sedej se je danes odpeljal na Lunaj k kanoničnemu procesu. V to svrhu mora imeti dve priči, ki o njegovi osebi in o škofiji na razna vprašanja poročata in poročile pismeno izročita nunciju. Nato kandidat v pričo njih edmoli „professio fidei“, akt pedpišejo in pošljejo v Rim.

V Rim se je odpeljal danes zjutraj premilestni gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof ljubljanski, da bo poročal sv. očetu o stanju ljubljanske škofije. Avstrijski škofje so namreč vezani, da morajo vsako četrto leto sv. očetu poročati o stanju svojih škofij. Od zadnjega takega posvetovanja so že minula štiri leta. Take potovanje se imenuje „ad limina apostolorum“, ker morajo škofje ob tej priliki obiskati glavne rimske cerkve (bazilike).

Slovenski mandati na Štajerskem in Koroškem.

Izvrševaje včerajšnji klubov sklep „Slovanske zveze“, so šli včeraj popoldne poslanci dr. Susteršič, Rebič in dvorni svetnik dr. Ploj k ministrskemu predsedniku baronu Gautschu ter k notranjemu ministru grofu Bylandt-Rheidtu, da protestirajo proti nameravanemu prikrajšanju štajerskih in koroških Slovencev pri razdelitvi mandatov. Imenovani poslanci so prosili vlado, naj revidira dotične operate ter naj razdeli mandate tako, da bo ta razdelitev pravična tudi za Slovence na Koroškem in Stajerskem. Oba ministra sta izjavila, da bodeta izražene želje resno proočila.

Kdo dela razprtije? Nihče ne taji, da liberalni učitelji niso delavni. Mnogim je delokrog v šoli premajhen in zato uhajajo na druga polja. Znano je njihovo geslo: boj klerikalizmu! A to jim prav nič ne hasni, uhajati na čisto klerikalno polje, ker segajo tudi v škofovo področje — ter nastavljajo duhovnike. Iz Škocijana pri Tur-

jaku nam poročajo: G. župnik je oboel. G. knezoškof je nastavljal za administratorja sedednega župnika g. Mihaela Horvata. Naš gospod učitelj Maren (pa naj kdo reče da je nemaren!) stem niso bili zadovoljni. Brž so zbrali neke deputacijo, spedili na šolski dan — morda je 23. t. m. oprostil dež. šol. svet! — otroke iz šole in so peljali deputacijo do presvetlega g. knezoškofa. Kako so se naš gospod učitelj v Ljubljani obnašali in kaj so govorili, nam ni znano in nas čisto nič ne briga, same v javnosti smo povedali kakor vsestransko delavni so naš g. učitelj Maren.

Odlikovanje. Cesar je podelil finančnemu nadsvetniku pri fin. prokuraturi na Dunaju, dr. Karolu Jordanu, ki ima tudi naslov in značaj dvornega svetnika, komturni križ Franc Jožefovega reda.

Podelitev plemstva. Cesar je podelil polkovniku in poveljniku pešpolka baren pl. Albori št. 89 Radovanu Maciću plemstvo s priimkom pl. Mariadoski.

Iz Trsta. Iz delavskih krogov tržaških se nam piše: Vlada je zadela enkrat v črno, ko je posegla v tržaški magistrat. Ta je imel tudi nadzorstvo okrajne bolniške blagajne. Iredentovska klika je to izrabljala zase na vse mogoče načine, zlasti pri volitvah. Kdor je volil s kliko, je bil lahko bolan, dokler se mu je zljubilo. Koncesije za gostilniški obrt so dajali pred vsem najraje italijanskim podanikom. Zdaj je tega vendar enkrat konec.

Imenovanja pri deželnem odboru.

Deželni vinarski potovalni učitelj g. Fran Gombač je bil v seji dne 27. januarja t. l. imenovan definitivnim deželnim komisarjem za vinarstvo in sadjarstvo v IV. plač. razredu. V ravno tej seji je bilo definitivno mesto voditelja deželneoberske stenografske pisarne podeljeno g. Henriku Pfeiferju, kateri bo v času, ko ni stenografskega dela za deželni zbor, prideljea deželnemu tajništvu kot konceptna moč v činu pisarniškega pristava.

P. n. naročnikom. Z jutrišnjim dnem ustavimo list vsem, ki doslej niso obnavili narečnine.

— Afera dr. Tavčar, dr. Furlan in častniki.

Stvar postaja vedne bolj zanimiva in komplicirana. Dr. Tavčar se hoče oprati s tem, da ga je dr. Furlan radi iste zadeve najprvo evadil odvetniški zbornici, potem pa šele pozval na dvoboj, in sinoči pripoveduje v „Narodu“, da sta se mu dva častnika prišla celo opravičiti. Stvar se nam je zdela takoj neverjetna, in iz avtentičnega vira smo dobili nastopno informacijo: Radi članka z dne 3. januarja 1906 je dal dr. Tavčar osebno zadoščenje dr. Furlanu dne 5. januarja 1906. Osebno je bila torej zadeva poravnana dne 5. januarja 1906. Le v stanovskem oziru je bilo treba zadevo še ovaditi odvetniški zbornici, in to je storil dr. Furlan s tem, da je sestavil dne 5. januarja 1906 proti sebi in proti dr. Tavčarju ovadbo ter jo predložil dne 10. januarja 1906 odvetniški zbornici. Afera z dne 3. januarja 1906 je bila torej že davno osebno poravnana. Dne 22. januarja 1906 pa je dr. Tavčar zopet napadel v „Narodu“ dr. Furlana. Radi tega narada z dne 22. januarja 1906 je poslal dr. Furlan dne 23. januarja 1906 dr. Tavčarju svoja dva sekundanta. Šele potem, ko je dr. Tavčar satisfakcije odklonil, je dr. Furlan dne 24. januarja 1906 zadevo z dne 22. jan. 1906 ovadil odvetniški zbornici. To so tako zanesljivi podatki, da oni, kdor jih taji, nasprotuje resnici. Tudi sekundanta dr. Furlana sta imela popolnoma pravo informacijo, vsled česar je izključeno, da je kak častnik rekel dr. Tavčarju, da je dr. Furlan morda napačno informiral sekundanta. — Strašno pohlevna je včerajšnja netica v „Narodu“, v kateri zatrjuje dr. Tavčar, da ne bo „Nared“ od zdaj niti besede več pisal o tej aferi, češ, da je zanj vsa stvar že čisto degnana in jasna. A naj dr. Tavčar občinstvo nikar ne „farba“, da sta omenjena dva častnika, katerih imen se ne upa povedati, prišla njega kaj prosit, ker tega častniki ne delajo, posebno ne v takih slučajih! Je bilo pač kaj družega, kakor prošnja, kar je dr. Tavčarja tako omeščalo! Na dvoboj ga seve nista mogla pozvati, ker satisfakcije ni zmežen. Dr. Tavčar je torej za svoje kožo jako praktično ukrenil, da je sklenil o tej aferi v „Narodu“ edeslej molčati. Kaj bi bilo s Tavčarjevo satisfakcijo, če bi celo klofote iz Kranja prišle na dan!

— Razširjenje kolodvora v St. Petru na Krasu. — Vedne železniške nesreče.

Iz St. Petra na Krasu se nam piše: Tukajšnje županstvo je s sesednimi županstvi in s tukajšnjimi tri-

govori že pred 6 leti prosilo slav. vodstvo južne železnice, da bi se tukajšnji koledvor razširil, rampa podaljšala, nakladišča, skladišča in magazini v toliko povečali, da bi tukajšnjemu izredno velikemu prometu vsaj deloma zadostovali. Med tem smo se že dvakrat obrnili na visoko železniško ministrstvo da bi ono tukajšnjemu križnemu prometnemu nedostatku odpomoglo. A vsa naša dreganja so bila zaman ter se še-le v zadnjem času vedno se množče železniške nesreče de cela dokazale, kako opravičene so bile zgorej navedene zahteve in prošnje županstev in trgovcev. Pomisliti se mora, da je sedaj promet na tukajšnji postaji desetkrat večji kot je bil v prvih desetih letih, in da prostori, ki so prvotnim razmeram odgovarjali za sedanjih velikanski promet, ne morejo več zadostovati. Zato se pa leto za leto množijo nesreče, ker so vsi prostori z vozovi in blagom založeni tako, da se ne morejo ljudje in ne vagoni, katerih so vsi tiri polni, primerno kretati. Kako opravičena so županska opominjevanja, kažejo nesreče meseca decembra preteklega leta, ko sta bila dva uslužbenca na smrt povržena. Toda že mesec pozneje zgodila se je zopet velika nezgoda vsled nedostatkov prometnih prostorov, vsled katere bo telika zguba, kolikor bi železnice sploh zahtevano razširjenje prostora; ne glede na to, da se je v smrtni nevarnosti se nahajajoči uslužbenec takorekoč le čudnim potem gotove smrti rešil. Mislimo, da bodo te občutne nesreče sl. vodstvo južne železnice vendar enkrat spametovale, da se bodo neobhodno potrebnih del in naprav z vso energijo lotila, da ne bodo občinstvo in promet v vedni nevarnosti, železniški uradniki in uslužbenci pa v vednem strahu, pred neizogibnimi nesrečami. Železniško ravnateljstvo se je desedaj izgovarjalo, da mu prostora za razširjenje prometnih naprav manjka. Temu pa ni take, kajti prostora za razširjenje železniških prometnih naprav je dovolj, in je treba le rampe in tire proti severu podaljšati in proti državni cesti ter proti zahodu razširiti in nedostatki bodo odpravljani. Gre se le za dobro voljo in za nekaj več energije, pa bode varnost občinstva in uslužbencev zagotovljena in promet nemoten. Vedno naraščajoči promet, ki je osobito ob praznikih proti Reki in Opatiji naravnost ogromen, in pa izredni promet tujcev v poletnem času, zahteva pa dalje, da se naprava novega modernega vodovoda, za katerega je bilo županstvo že pred dvema letoma storilo potrebne korake, z vse odločnostjo pospeši, osobito da se vodstvo južne železnice samo pobriga za to napravo, ki je v prometnem oziru tolike važnosti, in ki železnice samo toliko tisočakov na leto stane.

— Iz St. Lamberta. 10. t. mes. je nenadoma preminul Janez Opepek iz Jablane, mladenič 22 let star. Vzrok prazgodnje smrti nesrečne žganje. Ljudje, kdaj vas sreča pamet, da opustite to nesrečno pijačo! — Znan o seba iz znane deteljice četvorke se je zopet obregnila v gospoda župnika v „Slov. Narodu“. Ti napadi pač ne zaslužijo odgovora. So preniče! Le dajte še katere „podruk“! Imate bujne domišljije. — 20. t. mes. padli sneg je zopet napravil mnogo škoda na sadnem drevju. Marsikatera mlada drevesa so popolnoma uničena. Sedaj brije mrzla burja in dela visoke zamete. — V naši župniji imamo tri oklice, tri mrliča, a krščena še nobenega.

— Tržaška katastrofa in državni zbor. Italijanski poslanci so vsi iz sebe, ker niso ničesa vedeli o tem, kaj namerava vlada s tržaškim magistratom. Seveda be prišla stvar v državni zbor, kjer bo vlada gotovo navedla vzroke, o katerih sedaj molči. Princ Hohenlohe je bil sicer osebno pri tržaškem županu Sandrinelliju, a kako mu je utemeljil svoj korak, ni še znano. Neki tržaški deželni poslanec je izjavil na Dunaju časniškemu poročevalcu: Nekateri sodijo, da je nastopila vlada proti magistratu, ker stojimo pred občinskimi volitvami. Prepričani smo, da so povzročile ta korak nam nasprotne stranke, ki so opozarjale vlado na nevarnosti, ki obstoje le v njihovi domišljiji. Da nihče ne dvomi o poštenju občinskega zastopa, dokazuje to, da je še nadalje poverjene tržaški občini poverila nje davke. — Peferi z bombami je pa vlada že takej vzela občini mobilizacijske stvari. Italijanskim poslancem ni bilo nič znanega o tem, kar je nameravala vlada. Bili so iznenadeni in razkačeni, ko so dobili poročilo o vladnem nastopu proti občini. Najbrže bodo italijanski poslanci v tej zadevi interpelirali vlado. Preti vladi se mesto niti pritožiti ne more.

— Slovenci v Ricmanjih. „Družba sv. Mohorja“ nima niti enega udeleženca v Ricmanju in tudi ne „Matica Slovenska“. Mislimo, da bodo tisti prvobojniki, ki so Ricmanjce spravili na led, sami nabirali udeležence za „Družbo sv. Mohorja“ in za „Matico Slovensko“.

— Člani in prijatelji Slovenskega planinskega društva se

vnevič opozarjajo na zanimivo predavanje dr. Jos. Oblaka „Spomini s potovanja v Bosno in na Bjelašnico, kraljice Bosne“, ki se vrši v sredo, 31. t. mes., ob pol 9. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“. — Planinci in prijatelji planinstva udeležite se ga v obilnem številu!

— Mednarodna razstava v Milanu se otvori 18. aprila 1906

— Novo pokopališče nameravajo napraviti v Dravljah.

— Na Bledu zida bankir Mayer iz Ljubljane tri vile.

— Neumna šala. Mizar Jakob Škodlar, doma iz Ljubljane, se je v Trstu v ulici Ugo Foscolo zabaval s tem, da je metal kamenje preko ulice. Neki kamen je zadel 10letnega dečka Emilija Rozinoviča in ga precej ranil. Škodlerja so odvedli v zapor.

— Dijaški koncert. Slovenski dijak v Gorici nameravajo prirediti meseca februarja koncert, katerega čisti dobiček je namenjen v dobrodelne svrhe.

— Iz Rožne Doline se nam piše: Po skoraj 3letni mučni bolezni nam je smrt ugrabila 29. t. m. iz naše srede g. Ivana Komata, krojaškega mojstra. Bil je obče spoštovan in priljubljen Laha mu zemljica!

— V Savo je skočil in utonil umobelni Jožef Šetina iz Prebacevega.

— Iz Zagreba poročajo, da je razprava v tožb. Frank Potočjak, odložena na poznejši čas.

— Elektrano namerava ob Savi pri Krškem napraviti g. Josip Lenarčič z Vrhniko.

— Na Reki stavkajo vsi delavci ondotne izdelovalne torpedov.

— Zima. Z Vrha pri Vinici se javlja, da vlada ojstra zima v tamošnjih hribih. — Kaker je bila prva pelovica presinca gorka in suha, tako je druga pelovica mrzla in snežna. Prav je tedaj imel cigan, ko je rekel: „Božič predje, zima dodje“. Naj razjasnim te besede ciganove. V sosednjo župnijo Lukovdol, tako se glasi pripovedka, je pred mnogimi leti prišel cigan k seljaku Stovragu po imenu prosit krme za svojega konja. Da bi ložje priberačil seno, pravi cigo: „Kume, ne bojte se, da vam boe zmanjkalo krme, jer znajte: Božič dodje, zima prodje.“ Kmet nato vori ciganu dober kup sena. Cigan, vesel, da je dobil seno, reče: „Kume, vedite: Božič prodje t. j. mini, zima dodje t. j. nastane.“ Stovrag jezen, da ga je cigan lepo prevaril, vzame žveplenke in zažge seno natovareno na ciganovem hrbtu. Cigan čuti, da ga nekaj peče, hitro vrže na tla goreče seno in reče Stovragu: „A sada nisi Stovrag, nego si jezere t. j. tisoč vragov.“ — Cigan je tedaj le drugič prav gevoril, da se prava zima še le po božiču začne, kar mi vsako leto poizkušamo.

— V Kropi je izvoljen zopet za župana g. Franc Solar.

— Novo kemično tovarno na Reki s kapitalom dva in pol milijona kron namerava zgraditi neko tovarniško podjetje z Rima.

Ljubljanske novice.

Ij Tretji veliki oratorijski koncert Glasbene Maticice. Sedeži in vstopnice za tretje izvajanje Bossijeve Visoke pesmi se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Messnem trgu po znižanih cenah in sicer po 60 vinarjev sedeži pa po 1 K, 2 K, in 3 K. Prostori in sedeži so v koncertni dvorani hotela „Union“ za Maticini koncert po cenah sledeče razvrščeni: **cercle-sedeži** v parterju po 3 K, **parterni sedeži** I. reda po 2 K, **parterni sedeži** II. in III. reda, katerih je največ vse brez izjeme po 1 K; **balkonski sedeži** na srednji, odru nasprotu ležeči galeriji in na obeh stranskih galerijah v I. vrsti po 3 K, **galerijski sedeži**, katerih vrste se vedno višje dvigajo, v I. in II. vrsti po 3 K, v III. in IV. vrsti po 2 K. **Parterna stojišča**, stojišča na srednji galeriji in na obeh stranskih galerijah po 60 h. **Najlepši sedeži** so balkonski in galerijski. Raz njih prostorov se ima pregled čez celo dvorano in čez cel veliki koncertni oder. Akustika bo na balkonih in na galeriji najbrž najboljša. Ker je koncertni oder stopnjema dvignjen bo raz vseh parternih in galerijskih sedežev krasen utis na oder in utis popolnejši. **Besedilo Visoke pesmi** s kratko razlago vsebine skladbe dobi vsakdo brezplačno v trgovini g. J. Lozarja, dokler bo od 2000 izvedov še kaj na razpolago. **Koncertna dvorana** v hotelu „Union“ je zelo velika in ima prostora za nad 800 sedežev in 4—600 stojišč, torej brez uštetih sodelujočih 200 moči prostora za 12—1400 poslušalcev. **Obiskovalci koncerta** naj zelo pazijo na napis na svojih vstopnicah: **desna ali leva stran**, da pri iskanju sedežev ne bo nereda. **Uhod** na vse parterne sedeže, ki imajo v rimskimi številkami zapisah vrstah arabske številke od 1—11 (deloma od 1—13) je skozi desni hodnik ob

dverani (skozi desno garderobo) na vse se-deže z številkami od 12—22 (deloma od 14—26) pa skozi levi hodnik ob dverani.

Ij O veliki dvorani „Union“ se nam piše: Velika dvorana hotela „Union“, v kateri se bode izvajal oratorij „Glasbene Maticice“, je največja dvorana v Ljubljani. Dolga 38 m, široka 15 m, ima še v prvem nadstropju tristransko galerijo ter je tako gotovo najpripravnjša za velike koncerte. Skladba „Visoka pesem“, katere izvaja 56 vojaških instrumentov in blizu 200 pevcev in pevki, pride do popolne veljave le v tako veliki dvorani. Velikanska dvorana bode gotovo impozantno skladbo prinesla do celotne veljave. Ker je zanimanje za ta koncert velike in se nadejamo mnogoštevilnega občinstva, opozarjamo danes slav. občinstvo, da je dverana enako gledališči razdeljena v dva dela, levo in desno. **Parketni in parterni sedeži** so na desni 1 do 11 in 13 številki 12 ali 14 do 26 so na levi Vseh sedežev v parterju je 670, poleg tega se nahaja še v parterju separatna garderoba za dame na levi, garderoba za gospode na desni. V prvem nadstropju, kamer se despe po širokih in razsvitljenih stopnicah, je tristranski balkon s 104 balkonskimi sedeži in sicer 52 levih, 52 desnih. Poleg tega se nahajajo še galerijski sedeži 80 v številu. Tudi za parterna in galerijska stojišča je skrbjeno, take da more dvorana udobno sprejeti ogromno število obiskalcev, kar jasno kaže, kako pripravna in velikanska je dvorana. **Zadaj** za oltrom je velika dvorana za skušaje in soba za godbo. **Nadejamo se**, da bode koncert napelnil celo dvorano ter tako prepričal slehernega o krasni skladbi.

Ij Veselica »Strokovnega društva tekstilnega delavstva ljubljanske predilnice«, ki se vrši dne 3. svečana 1906 v Gossevi, prej Hafnerjevi pivovarni Sv. Petra cesta 47, utegne biti ena najbolj prijetnih za pošteno in delavstvu prijazno občinstvo in pa osobito za delavstvo v obč. **Ojber** se je potrudil, da preskrbi vse potrebno v to, da se ne bo pogrčalo ničesar, kar se sploh mere zahtevati pri jednaki veselici. **Članice društva** nastopijo v narednih nošah. Tudi pismoneša je dobil stalno službo na veselici s primerno uniformo. **Konfeti**, razglednice in kotoļioni bodo na razpelage pri blagajni. Tudi za okusna jedila, kakor za dobro kapljico je vse dobro preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo bolnim članom društva, se za obilen obisk najuljudnejše priporoča slavnemu občinstvu in bratskim delavskim društvom. **O d b o r.**

Ij Trgovski plesni venček. G. člani veselicega odbora prosi slov. trg. društvo „Merkur“, da pridejo jutri dne 1. februarja na dan prireditve plesnega venčka točno ob 8. uri zvečer v „Narodni dom“. Istočasno se odpre blagajna. **Pričetek plesa** ob pol 9. uri. **Čisti dobiček** je namenjen zakladu za „Trgovski dom“.

Ij Repertoar slovenskega gledališča. V petek, dne 2. aprila, bodo dve predstavi; popoldne ob pol 3. uri kot ljudska predstava ob zaižanih „Petujem s hčerko“, veseloigra, ki je na prvi predstavi dosegla popoln uspeh. **Zvečer** se poje tretjič v sezoni krasna opera „Carostrelc“. **Popoldanska predstava** se prične ob pol tretji uri reditega, da se morejo obiskovalci te predstave tudi udeležiti velikega koncerta „Glasbene Maticice“ v hotelu „Union“, ki se prične ob 5. uri. **Rodoljubom** iz dežele se nudijo dne 2. februarja izvanredni užitki in mnogovrstna razvedrila.

Ij O bodočih ljubljanskih in o tržnicah sploh. Tržnice so nedobna, torej moderna naprava, ki služijo v prvi vrsti uredbi trga z živili. Nekatera manjša in večja mesta že imajo take tržnice, največ pa jih je na Nemškem. Velikost, oblika in razpredalje teh tržnic so različni in se daje konstruirati po razmerah in potrebah kraja, kateremu služijo. Kakor čitateljem „Slovenca“ znano, dobimo tekom tega ali prihodnjega leta, tudi v Ljubljani tržnice, kjer se bodo dovažala, prodajala in hranila vsakovrstna živila, z malo izjemo vse pod ene streho in v enem ter istem poslopju. **Izmed zunanjih mest** ima v tem oziru mesto Draždane to napravo najbolj urejene in praktično. Te tržnice so po obliki zelo različne, čem večji je njih obseg, tem dražje so. **Podoba** si najlažje predstavljamo, če si mislimo veliko rotundo pod koje streho se zgrajene male štirivoglate lope v obsegu po 24 ali več m². **Vhodi** v te lope so ali od znotraj ali od znanj. Pri vsaki lopi je izpeljan kanal za izpiranje, razsvetljavo, dalje so — zlasti za živila ki morajo biti ob poletnem času v vročini na hladnem, v dotiki z lopami ledene, ki so vedno z ledom napelnjene. Vsaka lopa ima potrebno omrežje za varstvo živil pred muhami in mrčesi. **Vodovod** je v pesamezne lope napeljan; različna živila imajo različne primerne shrambe da se niti po zimi niti po letu ne pokvarijo, tako mese, sadje, zelenjava, ovočje, moka, žito in razni poljski pridelki. — **Podoba tržnic** pa je lahko

podolgasta, namreč tako da stoji paralelno dvoje ali treje poslopj v majhnem razdalju drugo poleg drugega (n. pr. taka kakor so ona pri mestni klavnici) v ostalem pa, kar se kanalizacije, razsvetljave in vodovoda tiče, pa med seboj v zvezi. — **Stroški** takih tržnic se ravna po velikosti in obsežnosti, in so cene teh stavb od 100.000 do 600.000 gid. ali 200.000 do 1.200.000 K. — **Kolikor** se da presoditi glede potrebe in uredbe take tržnice v Ljubljani, bo stala ista približno 600.000 do 800.000 K. — **Da bode** producenti morali plačati za uporabo prostorov, v njih mestni občini gotovo edškodnino, umeje se samo po sebi. **Visočina** pa se bo ravna po skupnih stroških za to napravo. **Toliko** je zdaj dokazano da so take tržnice za mesta v vsakem oziru koristna naprava toliko za producente kakor tudi za konzumente. **A izostati** mora vsak luksuz in se le praktična stran upoštevati!

Ij Nova poslopja. V Ljubljani letos izgradi tri javna poslopja in šest privatnih hiš.

Ij Podoknica. Pevsko društvo „Ljubljanski zvon“ priredi v soboto zvečer ob 8. uri novemu šentpeterskemu g. župniku Francu Pauliču podoknico.

Ij skrivnostni umor. Na policijskih oglaših je sedaj izpostavljena slika dozdevne Marije Mattuscheve, o kateri smo poročali, da je bila v Raxengrabnu pri Mürzzuschlagu umorjena. Dne 8. jun. 1902 se je Mattuscheva v Gradcu odglasila v Ljubljano, vendar jo pa v seznamih ni najti.

Ij Ognjegasnemu društvu še do danes telefonska centrala ni popravila pri zadnjem snegu pokvarjenega telefona. **To** je najskrajnejše obsodbe vredno, ker bi to bilo v slučaju ognja lahko usodepolno. **Ognjegasne društvo** se bo proti takemu ravnanju pritožilo, govori naj pa tudi občinski svet, ki naj zahteva, da telefonska uprava dobi ob takih prilikah več delavcev v Ljubljano.

Ij Kdo dela draginjo v Ljubljani? V torek se je prodalo na dražbi v klavnici 58 zaklanih prašičev, ki so bili čez hrvaške meje vtihotapljeni. Prišlo je velike gostilničarjev in drugih ljudi, da bi tako ceneje dobili prašičke, ker na trgu je svinjina že grozno draga. **A večinoma** je vse pokupil I. Predovič, ker on je tako dražil, da nas eden ni mogel nič kupiti. **Sedaj** pa pride najlepše; vsak je mislil, da bodo prašički v Ljubljani ostali, ker nam tukaj blaga manjka, a Predovič je vse prašičke proč poslal. **Govori se**, da je ravnateljstvo vžitaine mu zato, ker je občinski odbornik, vso užitnine vrnilo, tako da je že tu zaslužil čez 180 kron. **Vprašamo:** Ali je to res? **Naj se** o tem enkrat vpraša v občinskem svetu, da se izve resnica! **Ako** pride kak revez k užitnini, ki tudi pelje kakega zaklanega prašička ven, mu nočeje nič vrniti! **Užitnina** je bila plačana od vlade od živih prašičev, Predovič je pa — kakor govore — dobil izplačano za zaklane, kar bi po postavi ne smelo biti. **Ali** ima mesto veliko denarja? **Več** gostilničarjev.

Ij V Trbovlje odpeljale so se včeraj zvečer ob 7. uri tri stotnije tukajšnjega bataljona 17. pešpolka. Vsaka stotnija šteje 69 mož.

Ij Telefonska centrala. Piše se nam: **Dolge** sem jo iskal in popraševal po nji. **Naposled** prilazem po ozkih stopnicah v drugo nadstropje. **Cakalnica** za stranke je delavnica podobna in zopern duh po kemikalijah vlada tam. **Sicer** ni treba stranki čakati tu dolgo, kajti uradnik jo takej pozove k sebi v sobo, kjer se nahaja tudi govornica. **Ko** zapustim po zvršenem govoru celico — pomislite si mojo zadrego — stoji pred menoj konkurent, ki hodi za istim peslem kakor jaz. **Njegov** prerugljiv usmev priča, da je slišal moje tajnosti. **In** istina, iz govornice se vse sliši. **Vsa** čast sicer uradniku glede uljudnosti, ali bolje bi bilo, da ne govabi hkrati več strank k sebi v bližine govornice.

Ij Našla je od Frančiškanskega mostu do hotela „Union“ neka gospodična denarnice z nekaj denarjem. **Denarnica** je sedaj na magistratu.

Ij Tatinski sluga. Edvard Germ iz Soštanja doma, sluga v Ljubljani, je v večkratnih vgrabkih vzel svojemu gospodarju 279 K v zlatu in srebru. **Svoji** ljubimki je podaril več kupljenih reči iz tega denarja. **Germ** je odkrito priznal tatvino; **obsojen** je bil na 3 mesece ječe.

Ij Nova razprava v znani Malitschevi aferi je določena na dan 16. februarja t. l.

Iz brzojavk.

Dunaj. Voditelj trgovinskega ministrstva je izjavil deputaciji poštnih uradnikov, da se bo vlada ozirala na njihove zahteve.

Trst. Stalni odbor italijanskih županstev je sinoči v svoji prvi seji protestiral, da hoče vlada Lloyd prenesti iz Trsta na Dunaj.

Kedanj. Nemški cesar se bo kraljevega pogreba osebno udeležil.

Razne stvari.

Najnovije.

Umrli je v praški blaznici popularni češki igralec Franc Šipek.

V zaporu poizkušen umor. Praško sodišče je obsodilo 36 etnega Vencla Krassnyja, ki je zaprt v dosmrtni ječi, da bo v bodočih dveh letih peostrena njegova kazen z večkratnimi tennicami in postom, ker je poizkusil usmrtiti svojega paznika.

Delavci nameravajo stavkati na severnem Češkem. V Mostu so priredili delavci rudokopi shod, kjer se sklenili prenehati z delom, če se zahtevam za povišanje plače ne ugotovi.

Plesna zabava s krvavim koncem. V neki gostilni v Budimpešti so se sprli na plesu pijani kmečki fantje s policaji in stekli enega izmed njih do krvi. Vsled tega se je poslužila policija orožja in streljala; nevarno ranjeni so trije kmetje, dva lahko.

Velik zločin. V Gyulain na Ogrskem je bila vzeta v varstvo udeležena Ivana Linke svojo umobolno svakinjo Marijo, da bi dobila zato po njeni smrti od zavoda za podpiranje sirot 1000 kron nagrade. Linke je imela svojo svakinjo v hlevu zaprto že osem let in ji ni dala ne obleke, ne primerne hrane in ne ležišča. Zadnji čas so našli orožniki umobolno žensko na pol oblečeno in ležečo na pol gnili slami v hlevu in polno vse mogoče mrčesi.

Nesreča pri poročnem streljanju. V Mezopetri na Ogrskem je kmet Matija Hort pri nekem poročnem slavlju tako nerodno mahal s samokresom, da se je ta sprožil in zadel njegovo ženo, ki je bila na mestu mrtva.

Princ in pevka. Princ Evgen, tretji sin princa Oskarja švedskega se poroči z neko švedsko pevko in se odpeve vsem pravicam do prestola.

Pet otrok je umorila v Parizu svojim prijateljicam na jako skrivnosten način gospa Jeanette Weber, proti kateri se je pričela sodnijska razprava.

Pivovarne v Italiji so sklenile ustanoviti trust, da pivo podraže.

Arhivar pobegnil. Iz Frankfurta poročajo, da je pobegnil mestni arhivar v Mecu bivši abe Paulus iz strahu pred svojimi nenravstvenimi početji.

Stavka stavcev v Zadru je prenehala.

Močan potres so čutili preteklo nedeljo ob 9. uri dopoldno na Predarlskem. Potres je bil posebno močan v arlberškem predoru.

Glavni dobitnik zadel jetnik. Glavni dobitnik nekkih ruskih srečk v znesku 200 000 rubljev je dobil vodja revolucije inženir Aleksander Sokolovič, ki je zaprt v ječi.

Odlikovani moravski politiki. Radi sprave na Moravskem je cesar odlikoval: deželnemu posl. Hugonu Fuxu je podeljeno plemstvo, odlične redove so pa dobili Začek, dr. Perek, dr. Sachs.

Na dunajski dvorni operi bo angažiran hrvaški basist mladi pravnik g. Nikola Zec.

Perzijski šah se je izjavil za popolno svobodo časopisja. Kedaj doživimo kaj takega od hrvaške ali besanske vlade?

Čuden popotnik. Budimpeštanska policija je iskala čudnega potnika, ki se je pojavljal v ekspresnih in brzih vlakih med Pešto in Berlinom ter med Carigradom in Dunajem. Neki potnik, ki se je vozil v prvem razredu, je pravil sledeče: "Z menoj v istem kupeju je sedel gospod, ki je izgledal kakor bolan bogataš. Eno roko je imel zavezano. Petema je enkrat vprašal koliko je ura, in jaz sem mu povedal. V Budimpešti je šel s kupeja s pomočjo dveh služabnikov. Ko sem se pripeljal na Dunaj, sem opazil, da nimam ure. Dugega potnika razum omenjenega pa ni bilo ves čas vožnje v mojem kupeju." Dunajski policiji je povedal posestnik Szemes sledeče: "Vozil sem se z elegantnim bledim gospodom. V Budimpešti mu je postalo slabo in poklicali smo zdravnika. Da bi ga potem ne motil, sem ga pustil samega v kupeju, kjer je bil tudi moj kovček. Gospod je izstopil v Požunu. Ko sem se pripeljal na Donaj, sem pogrešil v svojem kovčegu več dragocenosti in med njimi tudi prstan z briljantom, ki je bil vreden 1000 kron. — Nekoč se je vozil grof Lonyay z nekim gospodom, ki je bil sličen dobremu in ljubeznivemu profesorju. Grof je odšel na hodnik, da bi mogel profesor tako nemoten spat, a je pozabil svoj žepni robc in se je vrnil ponj. V kupeju je našel "profesorja", ki je preiskoval njegov kovček in ga oddal na prvi postaji policiji. Policija je vzela tatu z glave lasuljo in mu odstranila z obraza šminko in izpoznala potem v njem H. Müllerja, ki je izvršil tudi obe zgoraj omenjeni tatvini in je poznan kot najizurjenejši tat.

Kitajski Salomon. Neki kitajski mandarin je imel razsoditi o sledečem dogodku: Na bregu reke je stal hlapec ter čakal, da ga kdo prenese preko vode. K reki je prišel trgovec, vračajoč se s semnja, kjer je prodal olje. Penudil se je hlapcu, da ga prenese čez vodo, ako mu hlapec drži med tem torbo. Hlapec je vzel torbo, v kateri je bil slišal zvenket denarja. Ko je trgovec na drugi strani posadil slepca z ramen na tla, mu ta ni hotel vrniti torbe, temveč se je začel na ves glas dreti. Prihiti so ljudje ter zgrabili trgovca kot navideznega reparja. Pred mandarinom je slepec tudi trdil, da mu je obtoženi hotel vzeti torbo z denarjem, dočim je trgovec kričal, da slepec laže, ker je torba njegova. Občinstvo je bilo seveda na strani reveža slepca. Mandarin je velel prinesiti posodo čiste vode, v katero je vrgel denar iz torbe ter ga nekaj časa s palico mešal. Potem je vodo pregledal ter izrekel sodbo: "Denar je trgovec, lažnjivemu slepcu pa jih naštejte 50 z batino!" Ljudstvo se je čudilo, a mandarin ga je poučil: Le pogledajte, kako plavajo po vodi mastni kelobarji. Denar je trgovec, ker si ga je zaslužil pri prodajanji olja.

sl Zadnji nemški učenec. Nemško časopisje prinaša novico, da so nemško šolo v Hrščancih pri Zlatcu na Češkem morali zapreti, ker je že več kot četrlet leta prihajal vanjo le en učenec. Ta nemška šola je obstajala nad 30 let; ustanovili so jo v germanizatorične namene in jih je res mnogo pravočtila. Sedaj pa je ostala prazna.

Pravo ljudsko domače sredstvo, ki ga mnogo redbin rabi iz lekarne B. FRAGNERJA, c. kr. dvornega založnika v Pragi, slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči unetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To je pač najboljši dokaz za njegovo izborno učinkovanje. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. 431 D b 7-4

Izpred sodišča.

Nepoboljšljivi pretepač Janez Redilnik, delavec v Podgorici, je bil zopet sojen vsled pretepanja in ker se je upiral aretaciji. Sedel bo 8 mesecev v težki ječi.

Žreblje je prodajal daimar Franc Mihelčič v Kropi, katere je skrivaj jemal tamešnji žrebljarski zadrugi. Obsojen je na tri tedne.

Sternbergovi napadi v drž. zboru.

Včeraj je v državnem zboru zopet govoril grof Sternberg. Dejal je, da je armada postala šola za socialiste. Vzrok za to je v kadetnih šolah, kjer kadetov "ne uče, ampak jim vtepaajo stvari v glavo". Častnike vzgajajo za ateiste. Tako se zgodi, da se mnogi kmečki sinovi vrnejo od vojakov kot socialisti. Nato je Sternberg napadal generale. Dejal je: Če so generali lopovi, se od kadeta tudi ne more zahtevati več časti. Vsi častniki, ki so bili pri mojem procesu, so umirovljeni ali so pa izginili. Tu se gre za družbo zločincev, za zločine, katere vedno lahko pred sodiščem dokažem. Ali hoče že enkrat zbornica v tem zločinskem gnezdu napraviti red? To ni nobena postavodajalna zbornica, ampak vladno gnjišče! (Veselost.)

Podpredsednik Kaiser: "Radi tega izraza Vas pokličem k redu. Če bodete take goverili, Vam vzamem besedo."

Sternberg: To bi pa ne bilo dobro za vas. (Veselost.)

Posl. Holansky k podpredsedniku: "Ali hočete tudi vi dobiti kak red?"

Grof Sternberg se je tekom svojega govora tudi pabal, da je bil svoj čas dober prijatelj z "znanim" srbskim kraljem Milanom, kar je vzbudilo hrupno veselost. Napadal je grofa Goluchowskega, češ, da se Avstriji ne more zgoditi več, nego da že mala Srbija izjavi, da je pod njeno častjo se dalje pogajati z Avstrijo. Kako se "veliki možje" cesar Viljem, kralj Edvard in predsednik Roosevelt trudijo povzdigniti moč svojih dežel!

Sedaj pa pogledajte našo kolonijalno politiko! Če se kakemu gledališkemu intendantu omeščajo možgani, da več ne more plesati z baletkami, postane ravnatelj prvega bančnega zavoda v Avstriji. (Veselost.) Mi pa gledamo to kakor opice. Governik je izjavil: Zgodevina l. 1848. nas obupno spominja na sedanjo situacijo, le z razločkom, da je cesar Ferdinand, stvar obravnaval z veliko večjim taktom in da duha armade ni pustil tako propadati, kakor naš cesar to dejansko dela.

Podpredsednik Kaiser: "Prosim, da se krona ne meša v debato".

Governik je končno zahteval, da se pri vojaštvu postavi starostna meja: "Ge-

neral ki je star 65 let, spada v shrambo za star orožje ali pa v kabinet za voščene podobe, ne pa na čelo armade, ki naj bi bila sposobna za udarce."

O ostalih napadih smo že včeraj poročali, deloma poročamo o njih v današnjem poročilu iz državnega zbora. Ko bi grof Sternberg bolj resno razpravljal o takih stvareh, bi morda več dosegel.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 31. jan. Danes depoldne se je magistratni gremij pod predsedstvom županovim posvetoval z namestniškim svetnikom Fabianijem in njegovim tajnikom Fabrijem, kako izročiti vladi magistratne posle. Vlada je že imenovala osem juristov in dvanajst nižjih uradnikov, da prevzamejo urade. Še kakih 20 uradnikov bodo rabili. Ti vsi bodo plačani iz proračuna notranjega ministrstva. Volilne stvari ostanejo baje še v rokah magistratovih.

Dunaj, 31. januarja. V današnji seji državnega zbora je bilo vloženih več interpelacij v zadevi carinskega spora s Srbijo. Vodja trgovskega ministrstva grof Aueršperg je takoj pojašnjal vzroke prekinitve trgovskih zvez s Srbijo. Izjavil je, da so bili pri tem merodajni edinele gospodarski vzroki vsled srbske-bolg. carinske zveze, ki je bila nekaj časa strogo tajna in ki ima točke, na škodo tujim izdelkom ter nas oškoduje. Avstrijska vlada je prekinila pogajanja s Srbijo ker srbska vlada ni dala pomirljivih izjav. Na srbski vladi je sedaj poduzeti vse korake, ki so potrebni, da pride z nami do sporazumljenja. Nato je just. min. odgovarjal na Sternbergova predbacivanja, in dokazoval z akti, da ni resnične Sternbergovo očitjanje, da bi bil v njegovi zadevi on kaj ponarejal. Nato je zbornica nadaljevala debato o prvem branju predloge vojaških nevincev ter debato sklenila. Goverita glavna govornika.

Dunaj, 31. jan. Italijanski poslanci v svoji interpelaciji naštevajo slučaje, v katerih ni vlada vzela drugim magistratom prenešenega delokroga in vprašujejo vlado, kako opravičuje postopanje proti Trstu.

Dunaj, 31. jan. V državnem zboru je bil sprejet predlog dr. Ploja, naj se postavi na dnevni red poročilo za zakon glede čekov.

Dunaj, 31. januarja. Cesarski namestnik češki je odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda.

Gradeo, 31. jan. Tukajšnji trgovci in obrtniki so imeli včeraj shod proti nedeljskemu počitku. 2000 udeležencev je zahtevalo po posebni deputaciji pri namestništvu naj odredbo o popolnem nedeljskem počitku takoj prekliče. Ces. namestnik je izjavil, da je to za sedaj nemogoče. Trgovci in obrtniki se hočejo vladni odredbi upreti in v nedeljah imeti odprte trgovine. Udeleženci so pred trgovino Kastner & Oehler priredili veliko demonstracijo, ker dolže te tvrdko, da je provzročila nedeljski počitek. Na trgovini se pebili okna. V nedelje imajo shod trgovski pomočniki.

Trbovlje, 31. jan. Tu dela sedaj 350 delavcev.

Trbovlje, 31. jan. Vseh stavkajočih je še 4000.

Budimpešta, 31. januarja. Mažarski dijaki odpošljejo v Belgrad deputacijo v znak simpatij do Srbov. Včerajšnji tozadevni shod mažarskih dijakov je bil prepevedan.

Budimpešta, 31. jan. Izvrševalni odbor koalicije je danes odobril odgovor na vladarjevo sporočilo, nakar je to Andrassy brzojavno javil na Dunaj ter prašal, kdaj more biti sprejet v avdijenci. Cesar Andrassyja skoro gotovo že jutri sprejme.

Belgrad, 31. januarja. Sem pride te dni s posebnim vlakom mnogo bolgarskih trgovcev in častnikarjev, ki bodo slovesno sprejeti.

Rim, 31. jan. Vseučiliščniki so sklenili, da s štrajkom protestirajo proti rektorju.

Kijev, 31. jan. V Vasilku so bili veliki protižidovski izgredi. Židom so požgane hiše in prodajalnice.

Odesa, 31. januarja. Od 12. februarja bo v tukajšnjih tovarnah deseturni delavnik. Sedaj je bil deveturni.

Peterburg, 31. jan. Kakor je zve-del list "Nov. Vremja" bodo državni temeljni zakoni izpremenjeni na nastopni način: Odpraviti nameravajo načelo samodržne oblasti, ne da bi izpremenili carjev naslov. Prisege na ustavo ne vpeljeje, pač pa bo razglasil zajamčil upoštevanje ustave po prestolonasledniku in potomcih. Zakonodajstvo bo razdeljeno med vladarja, gosudarstvenno dumo in državni svet.

Riga, 31. jan. Tu je položaj zopet slabši. Množica je napadla policijske postopje. Vojski so ustrelili več oseb. Vrše se napadi na policijska postopja.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

g. d.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Sebo	Padavina v 24. urah
30	9. zveč.	738.6	-1.5	sr. szah.	jasno	
31	7. zjutr.	735.8	-7.9	sl. jlvzh.	megla	0.0
	2. pop.	734.2	-0.3	"	obl.	

Srednja včerašnja temp. -3.9°, nerm. -1.8°.

Zahvala.

Povodom boleznj ter prerane smrti našega nepozabnega brata, oziroma sina, svaka in strica, gospoda

Karola Leben

tapetnika

nam je došlo toliko iskrenih dokazov sočutja, da se moremo le tem potom zanje dostojno zahvaliti.

Posebej se še zahvaljujemo prečastiti duhovščini, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, dalje slav. društvu tapetnikov in preprogarjev, gg. mesarjem in sploh vsem, ki so dragega nam pokojnika spremili k zadnjemu počitku.

Ljubljana, 31. januarja 1906.

Žalujoci ostali.

211

Zastopniki

za prodajo stojal za razglednice

se sprejmó.

Več pové FRAN J. ŠAŠEK, izdelovalec stojal, Plzen, Češko, Kolár ul. 14. 210 2-1

Trgovski pomočnik

več slovenščine, hrvaščine, nemščine in nekoliko laščine, kateri se je izučil v večji trgovini mešanega blaga, želi **promeniti službo.** 12 9-9

Naslov pové upravništvo tegalista.

Velika zaloga cerkvene oprave

in električnih svetilk itd. Naročila se hitro izvršujejo. — Načrti in proračuni se po želji naročnikov naglo izvrše. Stari cerkveni predmeti se prenavljajo najceneje. 2556 30-14

Velespoštovanjem

L. Tratnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.

V izložbi so velike, lepe **jaslice** (umetniško delo), za kako cerkev ali samostan.

2371 III 2 12. januarja 1905.

Gospodu

lekarju Piccoli

Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem

Julija Millschka,

Dunaj XIV.1, Goldschlagstr. 1.

Cena škatljice 20 vin. — Manj nego 11 škatljic, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

Proda se večje

zemljišče

s posloppjem vred ali brez posloppja. Več o tem pove upravništvo "Slovenca". 203 3-2

Deželna zveza za promet

tujcev v Ljubljani

201 3-3 sprejme

tajnika

za pisarniška opravila. Poslovanje le poldne, plača po dogovoru. Ponudbe na predsedstvo deželne zveze.

Tisk "Katoliške tiskarne" v Ljubljani.

Shod v Zagorju ob Savi.

Dne 27. prosenca popoldan ob 4. uri bil je javen ljudski shod v gostilni G. Müllerja v Zagorju. Na shod so prišli tudi štrajkujoči delavci iz Trbovlja v precejšnjem številu.

Shod je otvoril sklicatelj in predsednik Miha Cobal in naznanil dnevni red: o položaju štrajkujočih delavcev v Trbovljah. O tem je imel poročati Etb. Kristan. Ker pa poročevalca G. Kristana še ni bilo, opravičevati se je začel Cobal sam, ker ga sumničijo sosedni Trbovljčani, češ da je on vzrok, da se v Zagorju dela na škodo Trbovljanom, Trbovljčanje pa niso hoteli poslušati njegovih opravičevanj, temuž z glasnim vriščem so kričali: „Dol z njim! Ven z njim!“ Pretili so mu celo z maščevanjem, s smrtjo v škornih Neka žena nagovarjala je celo vse može, da naj odstopijo od vrat, njega pa pežeje ven, da ga zunaj že čakajo druge, s katerimi so sklenile, da ga kar sledejo. Predbacivali so mu razna darila, katere je baje prejel od Trbovlske premogokopne družbe ter da je Cobal za štrajk kresu, ko pšenica zori. Da so pa ta predbacivanja resnična, merali so sami zagorski soc. demokrati pritrditi. Leta 1903 dne 5. avgusta je Cobal speljal v štrajk zagorske delavce, ko je imelo ravnateljstvo vse polno premoga v rezervi napravljene. Suta bila je že več let nasuta na velikanskih kupih, kjer je bilo kaj prostora, tako da se je delala škoda. Tedaj je šlo vse v denar, kar bi se brez štrajka ne bilo zgodilo tako hitro. Pa kako je znal Miha, kateremu se zdaj tla majejo, spretno vse voditi v prid premogokopne družbe, da se štrajkolcem, kateri so bili pri nakladanju premoga gotovo ne bi nič zgodilo. Vsak dan jim je zabičeval, naj ne hodijo skupno, temveč po dva in dva skupaj. Razstavljene je imel zaupne može po zagorski okolici, kateri so mu na svojo lastno škodo prinašali novice, s katerimi je obveščal ravnateljstvo. Bil je vedno pri vseh obravnavah med ravnateljstvom in delavci. Prišel je med delavce vedno s tem, da delavcem ne morejo ustreči. Ko je pa ljudstvo zahtevalo, naj se delavci pri nakladanju premoga odstranijo, ni hotel slišati. Ko pa je stvar nastala opasna in so delavci nastopili odločno, je orožništvo to zabranilo. Sel je Cobal posredovati, naj za ta čas, da se stavkujoči razidejo, stavkolomci z delom prenehajo. Res so delavce zaprli na staro perišče v čakalnico. Ko so se štrajkujoči razšli, se je delo nadaljevalo. Zato ne more biti nič novega, če se tudi pri nas uresničuje besede: Kdor posreduje med dvema, se sam izda.

Etb. Kristanu vsled razburjene množice Terbovlčanov celo govoriti ni bilo mogoče. Obetal jim je, da vzame kapo, pa gre od koder je prišel, če ne bodo držali gobcev. Na prigovarjanje sodrugov so potem utihnili. Začel je težiti, kako ga srce boli, ko vidi te razdor med dvema sosednima družtvoma, v katerih so vsi delavci ene stroke. Odkod je prišel ta razdor, ne maram preiskavati, najbrže, po kaki agitaciji iz favoza. Beračil je za slogo, trdeč, ko bi nič drugega ta štrajk ne koristil kakor to, da se spravijo, je veliko doseženega, ker vspešnejši bodo drugi. Zagovarjal je Cobala in zagorske sedruge, pa omenil, kolikor on vé, da to nič ne škoduje Trbovljanom, če Zagorčani delajo. Krivdo je zvrnil na pazniško podporno društvo. Udrihal čez „slovenčeva“ škodoželna poročila, nazadnje prišel na farovže in župnike, češ, kako se bodo veselili te demokratične nesloge. Bil je hud nemir in Kristan je vedno moral presiti in presiti za mir. Pa je zopet kdo zakričal: S Cobalom ven! In zopet je zagrozil Kristan z opombo: Kaj hudiča ali so res moje besede same za v „luft“.

Nato je dobil besede po milosti sedruha Cobala, kakor se je izrazil sodrug Linhart iz Trbovlj, kateri je pozval svoje sodruge, naj povedo, če je on kedaj bil zoper Cobala. Z glasnim vriščem so zatrdili, da nikdar. Potem je navajal škodo, katero povzroča Terbovlcem to, da zagorski delavci ne štrajkajo. Cemetna tovarna bi morala že sama prenehati z delom, ko bi jo ne zalagali Zagorci s premogom.

Potem še enkrat Cobal napne vse svoje sile in pravi: Jaz vam nemorem garantirati, da bodo Zagorci za štrajk, ker ni danes večine tukaj, ker so na delu. Pač pa jim je obetal, da hoče delovati pri seji zaupnih mož, katera se bode vršila jutri, da naj grede k ravnateljstvu. Ako ne ugodí zahtevam terbovlskih rudarjev, da ni potreba staviti v zagorske delavce svojega zaupanja, da se potem tudi ti brezpegojno za štrajk. Na to še končno Linhart omeni, da smatra Cobalovo izjavo kot izjavo vseh zagorskih delavcev. Toraj je s tem pokazal, da kar je izjava Cobalova, mora biti tudi izjava zagorskih delavcev. Da je toraj odvisno le od njega, da Zagorci ne stavkajo. Zato lahko sklepamo, da je res, kar je deklica Coba-

lova rekla pred zagorsko šolo svojim sovrstnicam: „En par dni bodo knapi“ štrajkal pa bojo naš ata rekel: „Na šihit pejte!“ pa bodo šli. Kje je deklica to slišala? Gotovo so ata mami pravili, kako slepo mu mi verjamemo.

Nekdajni soc.-dem. zaupni mož.

Nesreča v tovarni na Savi.

O novi strašni nesreči v tovarni na Savi smo danes dobili naslednje podrobno poročilo:

V nedeljo, 28. t. m., ravno pet minut pred polnočjo, nastala je eksplozija v Martinovi peči v tovarni na Savi. Vseh 12 mož, ki so bili zraven, je vrglo ob tla. Janez Strgar je začel gereti in na zobeh ležeč je milo klical na pomoč. Gotovo pet minut je pretekle, predno je prišla pomoč in tedaj je bilo že grozno pogledati ga. Ves črn, ves ožgan po živetu, do kolena je obleka že na njem zgorela. Brž so ga prepeljali v bolnišnico na Javorniku. V ponedeljek ob pol 8. uri zvečer izdihnil je po groznih mukah svojo dušo. Zapustil je vdovo in štiri otroke, star je bil šele 40 let. Nekoliko se je opekkel samo še tovarniški delavec Hafner, star 16 let, zaznamovan je na čelu in po obrazu, a bo okrevaj.

Kako se je zgodila nesreča? Martinovo peč so bili ravno izpraznili in začeli so metati vanjo znova surovo železo, da bi ga raztopili v peči. Vrgli so že nekako 2000 kg železa vanjo, ko vrže Janez Strgar zopet kos železa v peč. Pri tisti priči nastane eksplozija, ki obok v peči raznese in vrže delavce ob tla. Strgar je bil najbližji, vanj je skočila železna žrvavica in ga užgala, drugi se se rešili. Pravijo, da je bil tisti kos železa bomba, kupljena med staro šaro. V torek, 30. t. m., se zopet dobili med starim železjem bombo.

Zadnji požar v tovarni in zopet ta nesreča je delavce zelo pretresla. Dejstvo, da sta se obe nesreči zgodili v nedeljo, dá misliti. Sicer dobi lahko vsak stari delavec zopet dele, čeravno ga je bil izgubil po požaru, vendar mnoge jih je vzelo obračun in so šli proč.

Največji siremaki so pač žena in otroci ponesrečenih v tovarni, ker ne dobijo več kakor 12 kron mesečno pokojnine vsi skupaj. To pač ni dovolj za življenje. In vendar morajo živeti . . .

Koroške novice.

k Pod sanmi je umrl hlapec Karol Engelman v Pušcavi. Iz Arje vasi je vozil v St Rupert po nekem klanecu ter držal konja spredaj. Pri tem je padel, sani so šle preko njega in on je obležal mrtev.

k Nemci se sramujejo soc. demokratov in zato taje „Fr. Stimmen“ zvezo s soc. demokrati pri zadnjih volitvah. Pa s tem ne bodo prepričali nas, da ni bilo nič, ker soc. demokratje trdijo drugače.

k Zmrznil je v Svincu v noči od četrtka na petek neki brivski pomočnik iz Velikoveca, ki je v Svincu vsak teden nekaj dni izvrševal svoje obrt. V petek zjutraj so ga našli mrtvega pri poštnem splotju. Vsled prebile pijače ga je zadela kap in je obležal v hudem mrazu na prestem. Piše se Jožet Wehner in je ogrski državljan.

k Vsestransko delaven tat je kočarjev sin Osvald Ražun iz občine Rikarjaves. V Galiciji je najprvo kradel pešne znamke in druge malenkosti, v St. Vidu je v dveh gostilnah kradel denar, hlapcu Marku Hribarju je vzel srebrni tolar, Ani Kampoš je pobral mnoge prekaženega mesa. Orožništvo ga pridno išče.

k Hude nesreče zadevajo vdovo nekega delavca v Zg. Beli pri Smohoru. Odkar ji je umrl mož, je morala z dnino preživljati sebe in svoje otroke. Lansko pomlad ji je požar uničil ono malo premoženja, kar ga je imela. Sedaj pa že več tednov leži huda bolna na nogi. V četrtek pa ji je padel 13letni sinček tako nesrečno na vile, da so mu predrele trebuh in je revček v par urah umrl.

Stajerske novice.

Stavka v Trbovljah.

Trbovlje, 31. jan. Soc. demokrati še stavkajo in čakajo izpolnjenja svojih zahtev. Vsak dan ima shod. Včeraj je šlo okoli 120 rudarjev „Pazn. in delav. podper. društva na delo. Da se vzdrži red, se večraj ob 4. prišle še 3 stotnije Belgijcev iz Ljubljane. Na cestah je še precej mirno, tuptam se spoprimejo z besedami, polivaje z gnojnico, ometavaje z blatom in pluvajo zlasti ženske. A tem večji nered in nemir je po stanovanjih. Za stvar se zanima ministrstvo. Največ trpe tisti, ki hodijo na delo, a upamo, da bo tudi demokrate počasi srečala pamet. Nekaj nemirnežev je aretiranih, drugi se bodo zagevarjali pred sodiščem.

Nestavkujoče spremlja orožništvo in vojaštvo k jami in domov.

š Predrzen slepar. Sredi decembra m. l. je prišel v pisarno ptujskega advokata Plachkega nekdo, ki je dejal, da je posestnik Simon Kaisersberger iz Gor. Veleveka ter prosil naj posreduje, da bo dobil pri ptujski posejilnici 1000 K posojila. Seboj je prinesel izpisek iz zemljiške knjige. Stvar se je uredila in mož je dobil 1000 K. Posojilnica se je na to intalburirala na posestvo in vknjižbo naznanila posestniku. Dne 23. jan. pa je prišel k dr. Plachkemu drug mož, ki je dejal, da se piše Kaisersberger, da pa ne ve, zakaj se je posojilnica vknjižila na njegovo posestvo. Sleparija je prišla na dan. Odvetnikovemu uradniku Murku se je posrečilo dobiti sleparja v osebi kočarja Janeza Crnka iz Delič pri Ptujju. Izrečili so ga sodišču. Pri njem so našli še 320 kron denarja.

š Nazarje. Dne 24. t. m. smo spremlili k zadnjemu počitku občje priljubljeno 70letno Marijo Dobrovca, mater neustrašenega slovenskega boritelja na Koroškem, preč. g. Jos. Dobrovca, kanonika v Velikovecu. Mrtvaške obrede je izvršil preč. g. L. Cemer, kanonik in dekan v Velikovecu. Blago pokojnico priporočamo velečastitim koroškim duhovnikom, ki so jo poznali v blag spomin in molitev.

š Restavracijo na kolodvoru v Brucku na Muri prevzame s l. majem g. Skalak iz Zid. mosta.

š „Dan sprave“, gledališko igro, priredi pevsko društvo v Braslovcah dne 2. febr. ob 8. zvečer.

š Učiteljsko društvo za ormoški okraj ima dne 1. febr. svoj občni zbor.

š Nemški tovarnar Westen v Gaberji pri Celji bo tudi trpel vsled carinskega spora med Avstrijo in Srbijo. On namreč izdeluje emajlno blago za srbsko armado, ki je njegova največja odjemalka. Kakor se čuje, je srbska vlada tudi pri njem že vsa naročila odpovedala.

š Draginja premoga. Ceprav imajo v neposredni bližini Celja več premogovnikov n. pr. v Pečovniku in Zabukovci, je cena enega stota premoga že nad dve kroni.

š Iz Brežico. Tukajšnji nemškutarski policaji so mesca decembra tri kmečke fante iz Zakota aretirali, ne da bi mogli izkazati, zakaj so proti imenovanim uradne postopali. Fantje so se aretaciji uprli in so bili zaradi tega drakonično kaznovani. Policajem se pa še do danes ni nič zgodilo, čeprav se je dokazalo, da je bil eden fantev v občinskem zaperu za roke obešen na vratno omrežje in je zadobil od nekoga tak udarec preko ušes, da mu je mrena počila. Dobre bi bilo, če bi drž. pravdnštvo natančno preiskovalo, zakaj je bil vsakteri izmed fantov aretirani in kdo je enega izmed njih obesil kakor prešiča.

š Velik političen shod. Jareninsko politično društvo priredi v nedeljo dne 4. febr. ob pol 4. uri popoldne pri Jožefu Pezdikeku na Vukovskem velik političen shod. Shod bo glasno protestiral proti nameravanju prikrajšanju kmečkih zastopnikov na Spod. Stajerskem o novi volilni preosnovi. Na shodu govori tudi poslanec Rošker. Na shod pridejo Jareninčani, Šentjakobčani, Marjenci in tudi Sentiljčane pričakujemo.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 30. januarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100/10	100/30
4% srebrna renta	100—	100/20
4% avstrijska krona renta	100/20	100/40
4% zлата renta	118/25	118/45
4% ogrska krona	96/50	96/70
4% zлата	114/55	114/75
4% posojilo dežele Kranjske	99/50	101—
4% posojila mesta Spjlet	100/65	101/65
4% Zader	100—	100—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100/60	101/60
4% češka dež. banka k. o.	100—	100/15
4% z. o.	100/15	100/50
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100/45	101/40
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106/50	107/50
4% zast. pisma Innerst. hr.	100/50	101/50
4% ogr. cen. dež. hr.	100—	100/80
4% hip. banke	100—	101—
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99/50	100/50
4% obl. češke ind. banke	100/50	101/50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99/90	100—
4% prior. dol. žel.	99/50	100—
3% juž. žel. kup. 1/1, 1/2	316/75	318/75
4% avstr. pos. za žel. p. o.	101/25	101/75

Srečke	1860/1	1864
Srečke od 1. 1860/1	196—	198—
1864	289/75	291/75
tizske	161—	164—
zem. kreditne I. emisije	296/50	306/50
II.	299—	309—
ogr. hip. banke	264—	269/50
srbske á frs. 100—	100—	101—
turške	149/50	150/50

Basilika	srečke	25/25	27/25
Kreditne	476—	486/50	
Inomoške	79—	85—	
Krakovske	92—	99—	
Ljubljanske	61—	68—	
Avstr. rud. križa	52—	54—	
Ogr.	33/10	35/10	
Rudolfove	57—	63—	
Salcburške	72—	78/50	
Dunajske kom.	529/50	539/50	

Delnice	124/10	125/10
Južne železnice	124/10	125/10
Državne železnice	667/50	668/50
Avstr. ogrske bančno delnice	1632—	1642—
Avstr. kreditne banke	675—	676—
Ogrske	802/50	803/50
Živnostonske	246—	247/25
Premogokop v Mostu (Brux)	658—	664—
Alpinske montan	538/25	539/25
Praške žel. indr. družbe	2670—	2680—
Rima-Murányi	536/25	537/25
Trbovlske premog. družbe	278—	280—
Avstr. orožne tovr. družbe	565—	569—
Češke sladkorne družbe	160—	162—

Valute.

C. kr. cekin	11/33	11/37
20 franki	19/11	19/13
20 marke	23/48	23/56
Severains	23/96	24/04
Marke	117/375	117/575
Laški bankovci	95/56	95/76
Rublji	250/25	251/25
Dolarji	4/84	5—

P. n.!

Radi opustitve trgovine prodajam vse predmete moje zaloge po zelo znižanih cenah.

Velepoštovanjem

Ad. Wagenpfeil

juvelir in zaprisež. cenilec.

66 16—7

Vagon Avguštin-

ške pive je danes došel. . . . . Točil se bode v Grand hotelu „Union“ Ljubljana.

Danes v sredo velik ričetov večer

v vinski kleti s koncertom oddelka ljubljanske društvene godbe. Clani prosti, za nečlane vstopnina 40 v. Točilo se bo barona Wambold pl. Umstadtta vino lastnega pridelka z grajščin Hopfenbach in Stattenberg, dokler kaj zaloge.

212 1—1

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznano, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinjše kakovosti in najbolj poceni.

Pozor

velecejenje gospodinje!

Prodajam pa posamezne vrste kakor tudi najbolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušnjo.

Z odličnim spoštovanjem

1194 65

KAREL PLANINŠEK

na Dunajski cesti.

(Postajališč električne cestne železnice.)

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Haha, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel, remont. ura . . . . . K 3--
 sist. Roskopf patent ura 4--
 črna jedn. rem. ura 4--
 živ. izvir. Roskopf pat. ura 5--
 Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
 srebr. „Gloria“ 7-60
 dvojni plašč 11-50
 oklep. verižica z rincec
 na pero in karab., 15 gr. težka 2-50
 ruska Tula uikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
 ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3--
 švarvaldska ura K 2--

Za vsako uro 3letno pisмено jamstvo!
 Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
 Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
 1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100-65

Stanje vlog do 30. nov. 1905 čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1, sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Denarni promet od 1. Jan. do 30. nov. 1905 čez 50 milj. K.

Lastna glavnica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11.173.979-02. Denarni promet od 1. Jan. do 30. nov. 1905: 50.407.689-54.
 Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

2545 30-14

Odborniki:

Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah. Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
 Dr. Andrej Karlin, Karol Kauschegg, Matija Kolar, Ivan Kregar, stolni kanonik v Ljubljani, veleposesnik v Ljubljani, župnik pri D. M. v Polju, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
 Frančišek Leskovic, Ivan Pollak ml., Karol Pollak, Greg. Silbar, hišni pos. in blag. Lj. pos., tovarnar, tovarn. in pos. v Ljubljani, župnik na Rudniku.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno v Parizu 1904. Odklikovan z zlato kolajno in križcem. London 1905.
 se priporoča pred. duhovščini duhovniške obleke v izdelovanje vsakovratne iz trpežnega in sašidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojega zaloga izgotovljene obleke. posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.
 Dobavljajo uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem otvoril

nožarsko delavnico

in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarjami in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusaška dela se izvršijo točno.

Na zahtevo se tudi poniklja.

Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.) MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

SLIKARSKI PAPIR
 PLATNO, ČOPIČE
 IN VSE DRUGE
 POTREBŠČINE

BRATA EBERL

TOVARNA OLNJATIH BARV,
 LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI - BRONCE - KARBOLINEJ - LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLIJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

„SLOVENEK“ se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodniške ulice 4; Omejc Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Seukal Fran, Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52 Gražar Ivan, Sv. Martina cesta; Hotel „Union“.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobotek, trg. V Celju: Marija Miklavc, „Nar. dom“. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. Črni vrh: Dominik Rudolf. V Cerkljici: Ivan Lavrič, trgovec. V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2 in Marija Rauniak na kolodvoru. Pet. Kriebelj. V Hrenovicah: Stefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivic. V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec. V Št. Jerneju: Fran Novoselo, trgovec. Na Jesenicah: Adela Baloh. Dav. Tancar. V Kamniku: Fran Subelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotržec. Kropi: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, V trgovec. V Litiji: Oreslav Bric, pekovski mojster. V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek. V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigo-tržnica.

Opatija: A. Tomašič. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76. V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: I. J. Vendelin Stare, trgovec. V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet društvu. V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo). V Skofljoki: Janez Potočnik. V Št. Petru na Krasu: Fran Novak. V Trnovem, Notr.: Franc Valenčič (kmetijsko društvo). V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Trzinu: M. B. Mally. V Vipavi: Fran Silvester, trgovec. Na Vrhniku: Frančiška Opeka, trgovina. Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Razpis službe.

Razpisuje se mesto

okrožnega zdravnika

pri Sv. Barbari v Hal., sodn. okraj Ptuj na Štajerskem. 195 3-3

Prošnje je pošiljati sanit. okrožn. odboru

pri Sv. Barbari v Hal. do 1. sušca t. l.

2291 65

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, dolnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in eskomptaje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Skhorapt in Inkasse mesta.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna navočila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekli in nakaznicami.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na berzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile 10 in 12, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestal nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 67 150-11